

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Vår referens/dnr:
SNDnr 2025-211
Er referens/dnr:
KN2025/01049

2025-10-07

Remissvar

Bättre förutsättningar för klimatanpassning (SOU 2025:51)

Svenskt Näringsliv har inbjudits att lämna synpunkter på förslagen i betänkandet. Svenskt Näringsliv företräder drygt 60 000 små, medelstora och stora företag. Dessa är organiserade i 49 bransch- och arbetsgivarförbund.

Svenskt Näringsliv väljer att begränsa sitt yttrande till den föreslagna lagen om medfinansiering av kommunala klimatanpassningsåtgärder.

Svenskt Näringsliv avstyrker förslaget.

Den föreslagna lagen om medfinansiering av klimatanpassningsåtgärder riskerar att leda till stor rättsosäkerhet. Enligt förslaget ska en kommun bedöma huruvida en klimatanpassningsåtgärd ska vidtas och därefter fördela delar av kostnaderna för åtgärden på de fastighetsägare som enligt kommunen berörs. Fördelningen ska utgå från den nytta som kommunen bedömer åtgärden har för de aktuella fastigheterna. Någon reell möjlighet för en enskild fastighetsägare att avstå åtgärder och därmed också kostnaderna ges inte. Att överklaga kommunens beslut till Mark- och miljödomstolen, med den osäkerhet och de kostnader som är förknippade med en domstolsprövning, kommer inte framstå som ett alternativ för de berörda.

Svenskt Näringsliv menar att en sådan ensidig rätt för en kommun att övervältra kostnader på enskilda utmanar egendomsskyddet i regeringsformen. Det kan starkt ifrågasättas om lagförslaget uppfyller kravet på förutsebarhet och proportionalitet. Enligt Svenskt Näringsliv uppfattning är frågan om modellens förenlighet med grundlagen inte tillräckligt belyst i föreliggande betänkande. Av den anledningen bör frågan underställas en särskild utredning, med fokus på hur en eventuell finansieringsmodell förhåller sig till regeringsformen och den Europeiska konventionen angående skydd för mänskliga rättigheter och de grundläggande friheterna innan något beslut fattas om ett eventuellt införande.

Svenskt Näringsliv invänder också mot resonemanget att en lagstadgad rätt för kommunen att påföra avgifter kan öka möjligheten att nå frivilliga överenskommelser med fastighetsägarna. Svenskt Näringsliv menar tvärtom, nämligen att lagförslaget riskerar att försvåra sådana överenskommelser då kommunen ges en exklusiv rätt att när som helst besluta om klimatanpassningsåtgärder och därefter påföra delar av kostnaderna på den andra parten. Att i en förhandling ge den ena parten möjlighet att med tvång genomdriva sina positioner borgar inte för en fruktbar dialog.

Svenskt Näringsliv

Göran Grén

Christer Östlund